

HYGIENICKÁ OPATŘENÍ VE FIRMÁCH 2.0

V SOUVISLOSTI S COVID-19 RIZIKY

COVID-19 a související opatření zásadním způsobem ovlivnily fungování podniků a zejména vnitřní předpisy týkající se hygienických opatření. S nástupem druhé vlny epidemie se přirozeně hromadí dotazy, zda přijatá opatření jsou přiměřená a dostatečná.

V této souvislosti jsme připravili seznam „best practice“ podniků, které buď na základě jednání s hygienickými stanicemi v regionu již mnohá doporučení konzultovaly, nebo prošly diskusemi mnohých odborníků uvnitř firem (i nadnárodních korporací) i externích poradců.

Soupis pravidel nenahrazuje legislativní rámec restrikcí vydávaných v souvislosti s pandemií, jedná se o doporučující soupis zkušeností z praxe českých podniků.

Aktuální krizové opatření k volnému pohybu osob k nahlédnutí [zde](#).

Veškerá aktuálně platná opatření [zde](#).

Striktní dodržování přijatých opatření ukazuje v praxi, že šíření viru na pracovištích se dá tímto způsobem zastavit. Zavedení a udržování nových opatření zvyšuje náklady. Zkušenosti však ukazují, že tyto náklady se podniku rychle vracejí zamezením šíření nákazy a z toho vyplývajícím zdravotním rizikům, kapacitním problémům nebo dokonce hrozbě zastavení celého provozu.

Dodržování nově přijatých opatření je třeba zavést do kontrolních předpisů firmy a nepřetržitě provádět kontrolu, aby nekázní nebyly znehodnoceny vynaložené náklady.

1. OBECNÁ DOPORUČENÍ

a. Vedení zaměstnanců ke každodennímu vlastnímu sebehodnocení před tím, než vyrazí do práce.

Níže je uvedena sada doporučujících otázek. V ideálním případě má firma elektronický dotazník, který denně zaměstnanec dostane na mobil.

- Přišel jsem do kontaktu s osobou, která byla pozitivně testována nebo vykazovala zásadní příznaky chřipkového onemocnění?
- Přišel jsem do kontaktu s osobou, která nemá příznaky onemocnění, ještě nepodstoupila test na COVID-19, ale ví, že přišla do kontaktu s pozitivně testovanou osobou nebo s osobou, která vykazovala zásadní příznaky chřipkového onemocnění?
- Mám nařízenou karanténu?
- Mám tělesnou teplotu vyšší než 37,3?
- Mám rýmu, často kýchám nebo jsem dočasně ztratil chuť či čich?
- Mám kašel zejména suchý, který se objevil nově, cítím nově dušnost?
- Cítím jako bych měl chřipku, cítím se slabý, bolesti kloubů?
- Mám neobvyklé střevní problémy?

V případě, že u všech odpovědí nezazní NE, zůstaň doma a telefonicky se spoj se svým praktickým lékařem. V případě změny stavu v některé z odpovědí, okamžitě ohlásit nadřízenému nebo pověřenému pracovníkovi.

b. Nosit roušku je základ.

c. Dodržujte zvýšenou hygienu.

d. Preferujte kontakt v elektronické, telefonické či jiné distanční (telekonference, videokonference, chat, hlasování per rollam) formě před přímým osobním kontaktem.

e. Zajistěte střídání oddělených skupin zaměstnanců v rámci pracoviště.

f. Zajistěte zvýšenou ochranu zaměstnanců, kteří čestně prohlásili, že spadají do rizikové skupiny obyvatelstva (fyzické osoby nad 65 let s přidruženými chronickými chorobami a lidé s chronickým onemocněním).

g. Doporučujte zaměstnancům instalaci aplikace e-rouška.

h. Apelujte na zaměstnance, aby pečlivě sledovali svůj zdravotní stav a informujte je o možnostech řešení (karanténa, home office atd.).

i. Při výskytu onemocnění Covid v rodině, trvejte na okamžité karanténě pracovníka. Postup řešit s HS nebo lékařem.

j. Transparentně informujte zaměstnance o opatřeních i výskytech COVID na pracovišti.

k. Postup při zachyceném výskytu na pracovišti:

- Okamžitě kontaktovat hygienu
- Odstavit bezprostřední pracoviště na dobu nezbytně nutnou pro dezinfekci
- Dezinfikovat pracoviště
- Zjistit okruh zaměstnanců, kteří přišli do styku s pozitivně testovanou osobou – posláním těchto zaměstnanců k obvodnímu ošetřujícímu lékaři, ten stanoví další postup: karanténa nebo absolvovat průkazný test
- Doporučujeme na své náklady zajistit průkazný test dalších kriticky ohrožených pracovníků (členové pracovní skupiny, nejbližší v kanceláři, osoby s úzkým kontaktem delším než 15 minut v posledním týdnu).
- Informovanost zaměstnanců ve firmě
- V případě výskytu vyššího než u 2 zaměstnanců konzultovat další postup s hygienickou stanicí.

l. Podle počtu pracovníků určit a vyškolit jednoho člena vedení zodpovědného výhradně za boj s nákazou.

- Zavést pravidelný denní reporting pro vedení podniku a jednotlivých provozů o vývoji nákazy ve firmě a přijímaných opatřeních.

m. Doprava do zaměstnání

- Umožnění používat služební vozidla
- Zabezpečit pravidelné vnitřní čištění / dezinfekci vozidel.
- Výzva zaměstnanců k cestě vlastním vozidlem, na kole či pěšky
- Pravidelně školit zaměstnance na zásady hygieny v MHD, čekárnách, zastávkách

n. Referentská vozidla

- Vybavit náčiním na hygienu a dezinfekci rukou a papírovými ručníky, poskytnout pytle na odpadky.
- Vyhnout se používání vozidel několika zaměstnanci, je-li to možné.

- Zabezpečit pravidelné vnitřní čištění / dezinfekci vozidel a vydat k pravidlům používání a čištění firemních vozidel vnitřní předpis

2. OPATŘENÍ DOPORUČENÁ PRO VÝROBNÍ ČÁSTI FIREM

a. Vstup do podniků – zaměstnanci

- Měření teploty každého zaměstnance na vrátnicích a recepcích s využitím obecně dohodnutých standardů teplotních prahů a za použití nejméně invazivní dostupné metody – zákaz vstupu zaměstnancům s teplotou (nad 37,3).
- Kontrolní měření teploty alespoň jedenkrát v průběhu pracovního dne u všech zaměstnanců, kteří přicházejí do styku s ostatními.
- Zabezpečení dezinfekčních prostředků na ruce u vstupu pro podporu hygieny rukou.

b. V případě nutnosti podpisu (školení, příchod) používat jednorázové rukavice, svoji tužku příp. jiná možnost potvrzení.

c. Vstup do podniků – externí pracovníci

- Měření teploty všech externích osob na vrátnicích a recepcích – s využitím obecně dohodnutých standardů teplotních prahů – a za použití nejméně invazivní dostupné metody – zákaz vstupu lidem s teplotou (nad 37,3).
- Externí vstupy omezeny pouze na nezbytné zásobování; ostatní 3. osoby zákaz vstupu.
- Zásobování výroby nebo vozidla pro odvoz výrobků jen přes jednu dedikovanou bránu (měření teploty).
- Pro balíkové dodávací firmy určit jedno oddělené místo na příjem balíků, platby za dobírky pouze platební kartou v rukavicích.
- Zamezit vystupování řidičů a jejich pohyb po areálu, určit striktně vyhrazenou toaletu pro návštěvníky bez možnosti využívání této toalety zaměstnanci podniku.
- Čestné prohlášení pro všechny návštěvníky firmy.

d. Vybavení a údržba pracoviště

- Zabezpečení dezinfekčních prostředků na ruce pro podporu hygieny rukou
- Pokud to technické možnosti umožňují, uspořádat pracoviště tak, aby rozestupy mezi jednotlivými pracovníky činily alespoň 1,5m
- Poskytnout jednorázové ručníky/ubrousky a bezdotykové nádoby na odpad.
- Na pracovišti zajistit mýdlo a vodu.
- Zvýšení intenzity větrání
- Provádění rutinního čištění a dezinfekci prostředí. Podle velikosti areálu zajistit potřebný počet pracovníků provádějících nepřetržitou dezinfekci kritických míst v areálu – zasedací místnosti, odpočinkové a jídelní prostory, zábradlí, výtahy, recepcie, toalety...
- Pravidelné čištění a dezinfekce povrchů stolů, nářadí, telefonů, zábradlí, kliky apod.

- Odstranit v komunikacích dveře, které není nutné mít zavřené z bezpečnostních nebo požárních důvodů.
- Nářadí a pracovní vybavení používat co možná nejosobněji, kde to není možné, čištění před jeho předáním jiným lidem.
- Zvláštní vybavení a organizace práce pro lidi, kteří během pracovní doby přijdou do styku s více pracovníky – recepce, kantýna, výdejna, pokladna, IT servis, seřizovači, mistři...
- Poskytnutí jednorázových utěrek a dezinfekce, aby zaměstnanci mohli před každým použitím setřít běžně používané povrchy.
- Zvláštní zvýšené čištění a dezinfekci pracoviště, pokud se v místě nacházejí osoby podezřelé/potvrzené, že mají COVID-19 (pozn. k dispozici manuál OSHA).
- COVID-19: NÁVRAT NA PRACOVIŠTĚ Přízpůsobení pracovišť a ochrana pracovníků [zde](#).
- Doporučení a pokyny EU [zde](#).

e. Koncentrace a komunikace zaměstnanců na pracovišti

- Omezit osobní komunikaci mezi pracovníky.
- Využívat elektronické prostředky komunikace i uvnitř firem – videopřenosy, telefony, tablety...
- Rozdělit areál a provozy na jednotlivé zóny a zamezit pohyb pracovníků mezi jednotlivými zónami.
- Upravit časově nástupy pracovníků na pracoviště tak, aby přicházeli a odcházeli postupně a pokud možno jednotlivě. Stejně tak upravit i časy přestávek.
- Na místech nezbytné osobní komunikace (recepce, výdejní okénka, výdej jídla) instalovat průhledné zábrany a stěny.
- Omezit provoz pracovišť ve stylu “open space”, a to buď snížením počtu pracovníků, nebo rozdělením prostoru lehkými příčkami a zábranami mezi stoly. Ideální je vytvořit pro každého pracovníka jeho vlastní příčkami ohraničenou buňku, a to především u pracovišť, kde je nutnost zvýšené verbální komunikace.

f. Stravování

- Omezení počtu osob v jídelně – střídání pracovních skupin (pozn. nastavení přestávky na oběd), úprava rozmístění stolů, omezit možnost těsného kontaktu při požívání jídla, dodržování odstupů při čekání a výdej jídla.
- Vytvořit nové odpočinkové kouty nebo místnosti v areálu s omezeným počtem lidí uvnitř.
- Omezit pohyb osob v kantýnách (při větší koncentraci osob v jednu chvíli dodržovat odstupů při nákupu jídla) – max 20% obsazenost.
- Zákaz vstupu veřejnosti do jídelen.
- Uzavření nebo omezení společenských prostor / sezení.

g. Šatny

- Omezení vstupu do prostoru šaten pro ty, kteří nejsou pracovním výkonem znečištěni.

- Omezení počtu osob pohybujících se v jedné chvíli v prostoru šaten na max počet osob v jednu chvíli, aby mohli pracovníci dodržovat odstupy minimálně 2 metry.
- Čištění společných prostor dezinfekcí po každém použití – při nástupu, v průběhu, po ukončení.
- Omezit využití sprch jen pro pracoviště, kde dochází ke značnému znečištění a nutnosti očisty před opuštěním firmy.

h. Školení

- Postupně obnovit firemní školení – přednostně e-learning. Na společných školeních zachovat pravidla distance mezi pracovníky, omezit počet školených, zajistit větrání, omezit dobu trvání na co nejkratší a nezbytnou dobu.
- Prioritně realizovat zákonná školení (jeřábníci, vazači, apod.), kde uplynula v době nouzového stavu platnost povolení a nebylo možné je zrealizovat.
- V souvislosti s pandemií a platnosti odborných školení probíhá legislativní řízení: Vládní návrh zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS-CoV-2 v oblasti prokazování plnění kvalifikačních předpokladů pro účely pracovněprávních vztahů. Stav řízení k nahlédnutí [zde](#).

i. Skladování a čištění pracovních oděvů a OOPP

- Obzvláště přísně se týká výhradně osobního použití všech OOPP (např. OOPP pro práce ve výškách, svářečské zástěry aj.).
- Osobní skladování pracovních oděvů a OOPP.
- Zvýšená kontrola čistoty OOPP.
- Umožnit oblékání a svlékání pracovních oděvů doma.
- Umožnit čištění OOPP (které lze) v domácím prostředí. Např. svářecí pracovní oděv nelze.
- V případě čištění OOPP (pracovní oděv) zaměstnavatelem (čistírny), přebírat zašpiněné a vydávat vyčištěné OOPP v rukavicích a určit speciální režim.

j. Biologický odpad

- Stanovit podmínky pro nakládání s biologickým odpadem (použité roušky, rukavice) na pracovištích.
- Sběr, odvoz.
- Jak postupovat při likvidaci odpadů – doporučení MŽP [zde](#).
- Stanovisko Národního referenčního centra pro hygienu půdy a odpadů k prevenci nákazy u pracovníků nakládajících s odpadem kontaminovaným nebo potenciálně kontaminovaným SARS-CoV-2 způsobující onemocnění COVID-19 k nahlédnutí [zde](#).

k. Ubytovny

- Úpravou pracovních směn omezit fungování ubytoven, snížit počet ubytovaných.

- Pokud někteří zaměstnanci firmy pobývají na ubytovnách, musí zaměstnavatel vyvinout maximální úsilí k zajištění zvýšené hygieny i v těchto prostorách.

3. OPATŘENÍ PRO STAVBY, MONTÁŽE A VENKOVNÍ REALIZACE ZAKÁZEK

- Každý pracovník před nástupem na stavbu v každém týdnu musí podepsat prohlášení o minimalizaci rizik přenosu epidemie.
- Při zahájení prací musí být každý účastník stavby poučen o hygienických pravidlech stavby.
- Každý den zajistit měření teploty všech pracovníků stavby a nepovolit nástup nebo pokračování v činnosti při teplotě nad 37,3 C.
- Zamezit setkávání pracovníků ve skupinách (kontrolní dny, porady). Organizovat vždy s nejmenším počtem lidí v rouškách, zajistit rozestupy, a pokud možné organizovat ve venkovních prostorách, pod přístřešky, na stavbě...ne ve stavebních buňkách.
- Ve stavebních buňkách zajišťovat každých 30 minut větrání, dostatek hygienických prostředků, průběžný desinfekční úklid přes den. Maximálně 2 stále působící pracovníci na jednu stavební buňku.
- Zajistit větší než standardní počet toalet na stavbách s průběžným desinfekčním úklidem. Používání toalet s rouškami. Toalety vybavit desinfekcí na ruce.
- Na stavbách rozdělit prostor do sektorů, kde působí jednotlivé firmy. Sektory označit a nemíchat lidi mezi sektory. Pracovníky migrující mezi sektory vybavit respirátory.
- Striktní dodržování roušek a respirátorů při hromadné dopravě na stavbu nebo v montážních vozidlech.
- Oddělit od pracovníků stavby dopravce materiálu a subdodávek.
- Stravování pracovníků na stavbě rozdělit na skupiny a jednotlivé pracovníky oddělit od sebe. Vydat ke stravování na stavbě samostatný předpis, který určí prostory ke stravování a počty pracovníků v těchto prostorách.
- Upravit HMG staveb s ohledem na koronavirovou epidemii a časovou náročnost protiepidemických opatření. Zabránit šíření epidemie na stavbě je prioritní záležitost.
- Zajistit kontrolní činnost dodržování opatření po celou dobu trvání stavby.
- Zákaz vstupu pracovníků stavby do ostatních prostor areálu.

4. OPATŘENÍ PRO ADMINISTRATIVNÍ A MANAŽERSKÁ PRACOVISTĚ

a. Můžeš pracovat z domu? Využij toho.

b. Pohybuj se pouze v prostorech, kde máš kancelář a vyhni se zázemí jiného křídla, či patra

- V každém prostoru může být nastaven jiný režim, respektuj kolegy.

c. Poradě či schůzce, kde bude už 5 lidí, se raději vyhni.

- I nadále využívej možnosti elektronické komunikace jako např. MS Teams a raději se zúčastni schůzky takto.

d. Minimalizuj kontakt s kolegy jiných útvarů

- V případě nutnosti jen na nezbytně nutnou dobu do 5 min minut. Předejte si, co je potřeba a zbytečně neprodlužujte kontakt. Potkáme se až v lepších časech.

e. Využívej v maximálně možné míře techniku.

- Telefon, elektronickou komunikaci jako např. MS Teams, e-mail.

f. Používej schody a vyhýbej se výtahům.

- Spojíš užitečné s prospěšným, projdeš se a minimalizuješ úspěšnost přenosu viru.

g. Pokud možno, vyhni se kuchyňce/jídelně

- Dones z domu nebo si objednej dovážku (vyber jen dodavatele, kteří jasně demonstrují dodržení hygienických pravidel), případně v kantýně jen vyzvedni hotové jídlo.
- Budeš mít jídlo, které máš rád a nevystaviš se příležitosti nákazy.

Mgr. Jan Rafaj, MBA

viceprezident

SVAZ PRŮMYSLU A DOPRAVY ČR

Freyova 948/11 | 190 00 Praha 9

Ing. Libor Musil

místopředseda představenstva

AMSP ČR

Sokolovská 100/84 | 186 00 Praha 8